

Περίληψη 15^{ου} Κεφαλαίου, στίχοι 14 – 20
(μπορεί να παραλειφθεί από τους ομιλητές)

Οι Ισραηλίτες έφεραν τον Σαμψών δεμένο στην τοποθεσία "Σιαγών". Όταν οι Φιλισταίοι είδαν δεμένο τον Σαμψών όρμησαν με αλαλαγμούς χαράς εναντίον του. Τότε το Πνεύμα του Κυρίου ήρθε πάνω του και απόκτησε δύναμη μεγάλη, και τα σχοινιά που έδεσαν τα μπράτσα του έσπασαν σαν κλωστές. Εκεί κάπου βρήκε το σαγόνι ενός πρόσφατα σκοτωμένου γαϊδουριού και μ' αυτό σκότωσε χίλιους Φιλισταίους. Ο Σαμψών ονόμασε τον τόπο εκείνο «Αναίρεσις σιαγόνος» (Κριταί 15,14-17).

Τότε όμως ο Σαμψών δίψασε τόσο πολύ, που παραλίγο να πεθάνει. Ζήτησε από τον Κύριο νερό και ο Θεός έσχισε το κοίλωμα ενός βράχου και βγήκε από 'κει νερό. Ο Σαμψών ήπιε και αναζωογονήθηκε, γι' αυτό ονόμασε την πηγή εκείνη «Πηγή του επικαλουμένου» (Κριταί 15,18-19).

Ο Σαμψών κυβέρνησε τον Ισραήλ για 20 χρόνια από τα 40, κατά τα οποία οι Φιλισταίοι καταδυνάστευαν τους Ισραηλίτες (Κριταί 15,20).

Περίληψη 16^{ου} Κεφαλαίου, στίχοι 1 – 5
(μπορεί να παραλειφθεί από τους ομιλητές)

Όταν κάποτε ο Σαμφών επισκέφτηκε τη Γάζα την πρωτεύουσα των Φιλισταίων μπήκε στο σπίτι μιας πόρνης. Αυτό ασφαλώς μαθεύτηκε αναμέσω των Φιλισταίων οι οποίοι περικύκλωσαν όλη την πόλη στήνοντάς του ενέδρα. Τα ξημερώματα όμως εγερθείς ο Σαμφών έτρεξε προς την θύρα της πόλης η οποία ήταν κλεισμένη. Οι φύλακες της θύρας κοιμόντουσαν. Σήκωσε τότε στα χέρια τις βαριές πόρτες και δραπέτευσε από την Γάζα (Κεφ. 16^ο, στιχ. 1-3).

Αργότερα στην πόλη Αλσωρήχ, ο Σαμφών αγάπησε μία γυναίκα ονόματι Δαλιδά. Οι Φιλισταίοι αμέσως την προσέγγισαν ζητώντας απ' αυτήν να μάθει το μυστικό της δυνάμεως αυτού. Η Δαλιδά δεν είναι βέβαιο αν ήταν Φιλισταία, αλλά μάλλον όμως δεν ήταν ομοεθνής του Σαμφών και δια τούτο ήταν προσεγγίσιμη στους Φιλισταίους. Δωροδόκησαν λοιπόν την Δαλιδά, υποσχόμενοι σ' αυτήν 1100 αργυρούς σίκλους (Κεφ. 16^ο, στιχ. 4-5).

ΕΣΠΕΡΙΝΑ ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ Ι.Μ.ΛΑΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΥΡΝΑΒΟΥ

19ο ΜΑΘΗΜΑ

ΚΡΙΤΑΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15^ο Στίχοι 14-20,

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16^ο Στίχοι 1-5

ΣΕΛΙΔΕΣ ΒΟΗΘΗΜΑΤΟΣ ΜΑΣ 226-239

Όταν οι Ιουδαίοι είδαν το στρατό των Φιλισταίων, και αφού έμαθαν το λόγο της εκεί παρουσίας των, τους παρέδωσαν δεμένο το Σαμφών. Και όταν τον είδαν πισθάγκονα δεμένο, έτρεξαν με χαρά και αλαλαγμούς να τον συλλάβουν.

Όμως τα πράγματα δεν ήρθαν όπως τα περίμεναν. Ο Σαμφών, με τη βοήθεια του Θεού, ελευθερώθηκε από τα δεσμά του και χρησιμοποιώντας σαν όπλο το γυμνό κόκκαλο της κάτω σιαγόνας ενός όνου, ενός γαιίδουριού, το οποίο πρόσφατα είχε πεθάνει (κατά το Εβραϊκό κείμενο), αντιμετώπισε και σκότωσε χίλιους Φιλισταίους!

Αν ήταν ένα όπλο, ένα σπαθί ή μια μάχαιρα το όπλο του Σαμφών, ενδεχομένως να μην ήταν και τόσο παράξενο αυτό που συνέβη. Εδώ όμως, με ένα κόκκαλο, και με τη βοήθεια του Θεού, ένας άνδρας μόνος του, το κατάφερε. Και αυτό ήταν ένα μάθημα για τους Ισραηλίτες, να μάθουν να εμπιστεύονται το Θεό, και όχι μόνον την ανθρώπινη δύναμη και τα όπλα τους. Γιατί όπως αναφέρει και το κείμενο, ήρθε στον Σαμφών το πνεύμα του Κυρίου (στίχ. 14).

Αυτό μας κάνει να προβληματιστούμε. Τα σχοινιά στα χέρια του Σαμφών, έγιναν σα στουπί καμμένο, εύκολο να

κοπούν. Το κόκκαλο ενός ψόφιου ζώου, μεταβάλλεται σε άθραυστο και ανίκητο όπλο, εκδικήσεως και τιμωρίας. Και ο Απόστολος Παύλος, ότι ο παντοδύναμο Θεός διαλέγει τους ασθενείς, τους ανίσχυρους, και τους ενδυναμώνει, ώστε να κατατροπώσει και να ντροπιασει τους δυνατούς και τους υπερήφανους εχθρούς Του.

Όμως ο Σαμψών εκτός από ήρωας, ήταν και άνθρωπος. Και φαίνεται ότι προς στιγμήν λησμόνησε πως ό,τι κατάφερε, το κατάφερε με τη δύναμη του Θεού.

Και έτσι, μέσα στο κείμενο διαβάζουμε ότι ο Σαμψών καυχήθηκε και υπερηφανεύθηκε για το κατόρθωμά του, εκστομίζοντας ένα διθυραμβικό δίστιχο: «με τη σιαγόνα ενός γαϊδουριού τους αφάνισα, με τη σιαγόνα ενός γαϊδουριού σκότωσα χίλιους». Ναι, δεν ήταν ψέμα αυτό. Αλλά ενώ έπρεπε πρωτίστως να ευχαριστήσει το Θεό για αυτήν του την επιτυχία, υπερηφανεύθηκε...

Δεν ήταν όμως δυνατόν ο Θεός, να αφήσει τον άνθρωπό του για πολύ ώρα στην αμαρτία. Επέτρεψε έναν πειρασμό, για να ταπεινωθεί και να θυμηθεί το Θεό, που τόσο εσφαλμένα είχε ξεχάσει, μετά τη μεγάλη του επιτυχία.

Ο Σαμψών δίψασε! Λογικό θα σκεφτεί κανείς. Μετά από τόσο αγώνα που είχε προηγηθεί κατά των αντιπάλων του. Όμως δίψασε σε ένα μέρος άγονο, σε ένα μέρος ξερό, σε ένα μέρος που δεν υπήρχε νερό.

Σε αυτό το σημείο ο Σαμψών καταλαβαίνει την αδυναμία του και την μικρότητά του. Και ενώ αντιμετώπισε με επιτυχία χίλιους Φιλισταίους, τώρα κινδυνεύει να πεθάνει από την έλλειψη νερού. Και εκείνη την ώρα της δοκιμασίας... θυμάται το Θεό!

Εδίψησε σφόδρα και έκλαυσε προς Κυριον (στιχ. 18). Δίψασε ο Σαμψών. Και ήρθε σε απόγνωση, γιατί φοβήθηκε ότι θα πεθάνει. Και ζήτησε με δάκρυα πολλά τη βοήθειά Του. ποιος; Αυτός που πριν από λίγο καυχιόταν για τη μεγάλη του νίκη έναντι των αντιπάλων του. Ήταν όμως ο ίδιος που παρέλειψε να δοξάσει το Θεό για αυτή του την επιτυχία. Ταπεινωμένος λοιπόν τώρα και νοιώθοντας τη μηδαμινότητά του, παρακαλεί και ικετεύει τον Κύριο με δάκρυα στα μάτια για λίγο νερό.

Και τι λεγει στον Κύριο; Θεέ μου, Εσύ με δυνάμωσες, με τα χέρια του δούλου σου Σαμψων, κατάφερες να εξολοθρεύσεις τους εχθρούς του λαού Σου. Λυπήσου με και μη με αφήνεις να πεθάνω από τη δίψα...

Πόσο αληθινός ο λόγος του προφήτου Ησαΐα: «εν θλίψει εμνήσθημέν Σου Κύριε». Μέσα από τις θλίψεις, μέσα από τις δοκιμασίες σε θυμηθήκαμε Κύριε. Είναι όμως αναγκαίες οι δοκιμασίες, όταν ο άνθρωπος ξεχνά το Θεό. Είναι τα αφυπνιστικά φάρμακα, που μας εγείρουν από τον ύπνο της κοσμικής ματαιότητας. Είναι αυτές που μας ταπεινώνουν, ώστε να έλθει η Χάρις του Θεού.

Ο Σαμψών, όσο δε διψούσε, θυμόταν τη νίκη και το θρίαμβό του. Μόλις του έλειψε το νερό, θυμήθηκε το Θεό. Γράφει σχετικά ο π.Επιφάνιος Θεοδωρόπουλος:

Πολλές φορές, λοιπόν, όταν έχουμε όλα τα αγαθά, ξεχνάμε τον Θεό. Όπως λέγει η Γραφή για τον Ισραήλ: «ένεπλήσθη και άπελάκτισεν ό ήγαπημένος. Έλιπάνθη, έπαχύνθη, έπλατύνθη και έγκατέλιπεν τόν Θεόν τόν ποιήσαντα αυτόν» (Δευτ. 32,15). Τον εκαλόθρεψα, λέγει, τον Ισραήλ, τον επάχυνα, του έδωσα λαούς γύρω να κατακτήσει, του έδωσα γη, όλα αυτά, και εκείνος με

απελάκτισε, έφυγε. Και πολλές φορές επέτρεψε ο Θεός να υποδουλωθεί για να ξαναγυρίσει σ' Αυτόν.

Επομένως ο Θεός σέβεται την ελευθερία μας και μας αφήνει να κάνουμε αυτό που θέλουμε, διότι η ελευθερία είναι δώρο Του, και ο Θεός δεν αναιρεί τον Εαυτό Του, δεν παίρνει πίσω το δώρο που μας έδωσε. Συγχρόνως, όμως, ο Θεός μας αγαπά διότι είμεθα παιδιά Του. Όταν λοιπόν κάνουμε κακή χρήση της ελευθερίας, μας δίνει ένα κατακέφαλο για να συνέλθουμε. Και αν συνέλθουμε, συνήλθαμε. Αν δεν συνέλθουμε, «άξια ὧν έπράξαμεν θά άπολάβωμεν» (βλ. Λουκ. 23,41).

Μέσα λοιπόν από αυτή τη δοκιμασία, θυμήθηκε το Θεό ο Σαμψών, και γλύτωσε από την υπερηφάνεια. Και τον τόπο που προ ολίγου είχε ονομάσει «Σφαγή σιαγόνος», για να θυμούνται το κατόρθωμά του, τον μετονομάζει σε «Πηγή επικαλουμένου», για να θυμούνται ο Ισραηλίτες την ευεργεσία του Θεού.

Μετά τούτου, ο Σαμψών έκρινε τον Ισραηλιτικό λαό για είκοσι χρόνια. Δηλαδή, μετά από τα περιστατικά που αναφέραμε και στις προηγούμενες συναντήσεις μας, ο Σαμψών αναγνωρίστηκε από τους συμπατριώτες τους ως Κριτής, για τα επόμενα είκοσι έτη. Και αυτό, όχι μόνον γιατί ήταν δυνατός και γενναίος, αλλά γιατί είχε πνεύμα Θεού και ήταν φρόνιμος και φιλοδίκαιος και θεοφοβούμενος άνθρωπος.

Στο 16^ο και τελευταίο κεφάλαιο που αναφέρεται στον Κριτή, το κείμενο αναφέρει ότι ο Σαμψών πήγε στην πόλη της Γάζας, μια από τις πέντε μεγάλες πόλεις των Φιλισταίων, όπου και συνάντησε μια πόρνη γυναίκα.

Ω ποίος πειρασμός! Πριν καλά καλά εισέλθει στην πόλη, ελκύεται από τα μάτια μιας πόρνης γυναίκας. Και ο ίδιος πέφτει μαζί της στην αμαρτία.

Οι Φιλισταίοι κάτοικοι της Γάζας δεν άργησαν να μάθουν το γεγονός, και αποφάσισαν να τον φονεύσουν. Πήγαν στο μέρος όπου είχε καταλύσει και περίμεναν να ξημερώσει, ώστε να εκτελέσουν το σχέδιό τους. Όμως, ο Σαμψών σηκώθηκε τα μεσάνυχτα, και διέφυγε.

Ποιος ήταν ο λόγος που σηκώθηκε τα μεσάνυχτα; Μήπως είδε κάποιο όνειρο; Μήπως άκουσε κάποιο θόρυβο; Ή μήπως από τύψεις συνειδήσεως, επειδή είχε αμαρτήσει με εκείνη τη γυναίκα;

Ασφαλώς το τελευταίο. Ο Σαμψών, ας μην ξεχνάμε, ότι ήταν αφιερωμένος στο Θεό. Και μετά την αμαρτία, η φωνή της συνειδήσεως δε μένει ανενεργή μέσα του. Φωνάζει, κράζει και βοά: «Τι έκανες Σαμψών; Ντροπή σου. Σε τέτοιες ελεεινότητες πέφτουν όσοι είναι αφιερωμένοι στο Θεό; Εσύ, ο νικητής των Φιλισταίων, να παραδίδεσαι αιχμάλωτος στα χέρια μιας πόρνης γυναίκας»;

Και ποιος ξέρει πόσα ακόμη θα άκουσε μέσα του και θα ξύπνησε... αυτές οι σκέψεις ξύπνησαν το Σαμψών, αυτές οι σκέψεις ξυπνούν και κάθε άνθρωπο, ενσυνείδητο, ο οποίος – φθόνω του διαβόλου – πέφτει στην αμαρτία. Αρκεί η αμαρτία να μη επαναλαμβάνεται, αρκεί να μη γίνει πάθος, και καλύψει τη φωνή της συνειδήσεως.

Φεύγει λοιπόν ο Σαμψών από το σπίτι της πόρνης, φτάνει στην πόρτα της πόλεως, και παρ' όλο που ήταν μεγάλη, κλειστή και κλειδαμπαρωμένη, τη φορτώνεται στους ώμους του και έφυγε για το βουνό.

Δυστυχώς, και στην περίπτωση του Σαμφών, αποδεικνύεται περίτρανα ότι η μεγαλύτερη νίκη δεν είναι να νικά κανείς εξωτερικούς αντιπάλους, αλλά τον ίδιο του τον εαυτό. Να νικά τα πάθη του, τις αδυναμίες του, τους πνευματικούς του εχθρούς.

Αλλά ο Σαμφών, αυτός ο μεγάλος και γενναίος Κριτής, νικήθηκε για μια ακόμη φορά από τα αμαρτωλά του πάθη. Κάτι που τον έστειλε μια ώρα αρχίτερα στον τάφο.

Και πάλι έμπλεξε με μια γυναίκα αλλόφυλη, τη Δαλιδά. Μια γυναίκα αμαρτωλή, μια γυναίκα συνώνυμο της ψευτιάς, της κολακείας, της φιλοχρηματίας, της πονηρίας. Αυτό το έμαθαν οι Φιλιισταίοι, και γνωρίζοντας την αδυναμία τους προς τις γυναίκες, προσπάθησαν να τον εξεντώσουν. Υποσχόμενοι στη γυναίκα πολλά χρήματα, της ζήτησαν να μάθει το μυστικό της παντοδυναμίας του. Γιατί είχαν εννοήσει οι αντίπαλοι των Ισραηλιτών, ότι η παντοδυναμία του Σαμφών οφείλεται σε κάποιο μεγάλο μυστικό.

Τελικά, αν ο άνθρωπος δεν κόψει εξ αρχής ένα πάθος, μια αμαρτωλή συνήθεια, τότε αυτό και μόνον είναι ικανό να τον καταστρέψει. Για αυτό θέλει πολύ προσοχή, να μην αφήνουμε μια αμαρτία να μακροχρονίσει μέσα μας. Να μη χαλαρώνουμε και να λέμε: «δεν πειράζει, μια φορά δεν έγινε και κάτι σπουδαίο, ας κάνουμε την παραχώρηση, ας κάνουμε την αμαρτία». Όχι αδελφοί μου, αυτό το «δεν πειράζει» είναι που τελικά πειράζει. Γιατί όπως λένε και οι Πατέρες: «οι πτώσεις προέρχονται από τις εκπτώσεις», δηλαδή αμαρτάνει ο άνθρωπος όταν χαλαρώνει και δικαιολογεί τον εαυτό του, όταν πέφτει στην αμαρτία.

Αλλά για τη συνέχεια της ιστορίας του Σαμφών και της Δαλιδά, θα μιλήσουμε στην επόμενη συνάντησή μας...